

**Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»**

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

14 грудня 2017 р.

Частина I

**Дніпро
2018**

**Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»**

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

14 грудня 2017 р.

Частина I

Дніпро

2018

УДК 303
ББК 63.3
Ф 38

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., декан факультету відкритої освіти та стажування КВНЗ «Дніпропетровський ОППО»

Ф 38 Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 грудня 2017 р., м.Дніпро, ДОППО. Частина I / Наук. ред. О.Є.Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотник», 2018. - 300 с.

У збірник вміщено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції **«Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку»**, що присвячена найбільш важливим проблемам взаємодії філософії, та освіти, новим стратегіям реформування вищої освіти та освіти дорослих а також питанням поширення ідей освіти для сталого розвитку у навчальних закладах Дніпропетровської області та в Україні, обміну досвідом щодо шляхів інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес, впровадження громадянської освіти на засадах європейських демократичних цінностей, екологічної та енергоефективної освіти, гендерної освіти, медіаосвіти, здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних працівників вищої та післядипломної освіти, керівників середніх загальноосвітніх навчальних закладів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2018
© ДОППО, 2018

дії з урахуванням конкретних умов. Двадцять годин практичних занять та десять годин лекцій для студентів п'ятих курсів медичних вищих начальних закладів з предмету «епідеміологія» виявляється замало для досягнення мети підготовки фахівців, здатних не тільки мислити новими стандартами, але і діяти за ними. Розширення програми з епідеміології з додаванням сучасних світових підходів викладання є нагальною задачею сьогодення, що сприятимуть також вихованню відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Список використаних джерел

1. Овдієнко Л.Н. Соціально-історична сутність освіти: сучасний вимір // Педагогіка і психологія. – 2014. – №1 (82). – С.56-63. 2. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. - Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.

**Мироненко О. В., Фесенко О. В.,
Губа Ю. В., Кравченко Н. К.**

ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ НЕУСПІШНОСТІ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ

*Ви талановиті діти! Коли-небудь ви самі здивуетесь,
які ви розумні, як багато хорошого ви ще зумієте,
якщо постійно працювати над собою,
ставити нові цілі і прагнути їх досягнення ...
Ж.-Ж. Руссо*

Невідповідність успішності студентів їх учбовому потенціалу – одна з важливих і завжди актуальних проблем вищої освіти [1;3;6]. Велика кількість студентів не визнають цінності освіти, яку отримують, та не мають подальших планів працевлаштуватися за обраною спеціальністю. Часто студенти навчаються лише заради диплома [4;5;6].

Неуспішність – це актуальне питання для викладачів різних спеціальностей [4;5]. Проте, особливого значення вона набуває в аспекті вищої медичної освіти, адже від сьогоднішніх неосвічених студентів медичних вузів у недалекому майбутньому буде залежати безпосередньо здоров'я людей. Будь-які прогалини у навчанні можуть завдати шкоди здоров'ю пацієнтів.

В той же час особливості навчання у медичному вузі, специфіка медичної освіти накладають суттєвий відбиток як на здатність студентів засвоювати пройдений матеріал, так і на можливість викладача оцінити рівень успішності студента. Адже ефективність навчання студента-медика більше залежить від уміння і бажання застосовувати свої знання на практиці, часто безпосередньо біля ліжка хворої людини, ніж від сухо теоретичного оволодіння ними. Відповідно до цього і оцінка рівня успішності студента медичного вузу лише шляхом традиційного опитування може бути не зовсім об'єктивною і має проводитися у тому числі і в умовах звичайної роботи лікаря. Проте, слід зазначити, що часом майбутні лікарі, незважаючи на достатній рівень теоретичних знань, не виказу-

ють бажання реалізувати їх біля ліжка хворого або віддають перевагу спостереженню за викладачем або іншими студентами під час обстеження ними пацієнта.

У зв'язку з вищеперечисленним метою нашого дослідження було вивчити ознаки неуспішності студентів-медиків з урахуванням специфіки медичної освіти.

Матеріали та методи. До дослідження були включені дані чотирьох груп студентів (38 осіб (середній вік – 20,6 року; хлопців – 15, дівчат – 23)) четвертого курсу першого медичного факультету ДЗ «ДМА», отримані під час проходження ними циклу з внутрішньої медицини. Дані були отримані шляхом опитування викладачів щодо ознак неуспішності кожного студента. При опитуванні були враховані ознаки неуспішності, які часто використовуються у педагогічній практиці [2, 4, 5]: 1) студент не може самостійно вирішити поставлене завдання, намітити план його виконання і вказати, що нового отримано в результаті його рішення, не може пояснити мету виконаного їм завдання, плутає порядок дій при вирішенні завдання, не може перевірити отриманий результат; 2) студент не вивчає літературу та джерела, рекомендовані викладачем; 3) студент не активний і не уважний під час рішення завдання, не проявляє ініціативи при подоланні труднощів, або коли потрібна напруга думки та уваги; 4) студент не реагує на свої успіхи та невдачі; 5) студент не може відтворити визначені теореми, їх докази, не розуміє прочитаний текст, викладає свої думки і поняття за завченим текстом і не може пояснити його своїми словами. Зважаючи на особливості навчання у медичному вузі, зокрема важливість та необхідність застосування теоретичних знань на практиці, до вищезазначених критеріїв неуспішності нами було додано ще три, які, на наш погляд, є важливими: 6) студент надає перевагу вирішенню теоретичних завдань порівняно з самостійною практичною роботою з хворим; 7) при цьому, студент більш позитивно сприймає свою присутність у ролі спостерігача під час огляду хворого викладачем або іншими студентами; 8) студент взагалі не має бажання працювати з хворим.

Результати та їх обговорення. В ході опитування викладачів було визнано, що в усіх чотирьох проаналізованих групах студентів були особи, які відповідали тим чи іншим критеріям неуспішності. В той же час 14 студентів (36,8 %), включених у дослідження, не мали жодних ознак неуспішності.

Нами була проаналізована частота виявлення у студентів кожного критерія неуспішності окремо. Було визначено, що найчастішою ознакою неуспішності у студентів, включених у дослідження, були відсутність бажання вивчати рекомендовану літературу (приблизно половина осіб), байдужість до своїх успіхів та невдач (приблизно третина осіб), відсутність активності та ініціативи (приблизно третина осіб).

Щодо визначення бажання студентів працювати з хворими, то було встановлено, що лише третина осіб, на думку викладачів, віддавали перевагу цьому виду діяльності порівняно зі звичайним вирішенням практичних завдань. При цьому, більше половини студентів виказували бажання лише бути присутніми при огляді хворого викладачем. Студентів, які демонстрували відверте небажання працювати з пацієнтами серед включених у дослідження не було.

Таблиця 1

Частота виявлення критеріїв неуспішності серед студентів медичного вузу

№ з\п	Критерії неуспішності студентів	Частота виявлення абс. (%)
1.	Студент не може самостійно вирішити поставлене завдання, намітити план його виконання і вказати, що нового отримано в результаті його рішення, не може пояснити мету виконаного їм завдання, путає порядок дій при вирішенні завдання, не може перевірити отриманий результат	10 (26,3)
2.	Студент не вивчає літературу та джерела, рекомендовані викладачем	20 (52,6)
3.	Студент не активний і не уважний під час рішення завдання, не проявляє ініціативи при подоланні труднощів, або коли потрібна напруга думки та уваги	11 (28,9)
4.	Студент не реагує на свої успіхи та невдачі	14 (36,8)
5.	Студент не може відтворити визначені, теорем, їх доказів, не розуміє прочитаний текст, викладає свої думки і поняття за завченим текстом і не може пояснити його своїми словами	1 (2,6)
6.	Студент надає перевагу вирішенню теоретичних завдань порівняно з самостійною практичною роботою з хворим	14 (36,8)
7.	Студент більш позитивно сприймає свою присутність у ролі спостерігача під час огляду хворого викладачем або іншими студентами	26 (68,4)
8.	Студент взагалі не має бажання працювати з хворим	0

Таким чином, стає зрозумілим, що найбільш частими труднощами на шляху досягнення високого рівня успішності у студентів-медиків є байдужість до результатів навчання, небажання та невміння працювати з літературою, а також відсутність прагнення активно застосовувати свої знання на практиці.

Шляхом індивідуального аналізу було визначено, що саме ті студенти, які мали значну кількість загальноприйнятих ознак неуспішності та відносно низький рівень теоретичної підготовки, часто намагалися уникати активного спілкування з пацієнтом. В той же час студенти з високим рівнем теоретичної підготовки зазвичай більш активні у практичній діяльності, хоча й не завжди.

На наш погляд, визначення ознак, а відповідно й можливих причин неуспішності студентів може бути корисним для визначення підходів до підвищення рівня їх підготовки. Що ж до специфіки медичної освіти, то для збільшення бажання здобувати знання майбутніх лікарів необхідно всіляко мотивувати до роботи з пацієнтами та медичною документацією. Адже саме під час такої роботи найбільш інтенсивно відчувається необхідність ґрунтовної теоретичної підготовки.

Висновки. 1. Різні ознаки неуспішності можна виявити майже у двох третин студентів медичного вузу. 2. Найчастішими ознаками неуспішності студентів-медиків є недостатня робота з літературою, байдужість до результатів навчання та відсутність бажання працювати з хворими. 3. Низький рівень теоретичної підготовки майбутніх лікарів часто поєднується з відсутністю бажання активного спілкування з пацієнтами.

Список використаних джерел

1. Азюковський О. О., Пазиніч Ю. М. Шляхи підвищення успішності студентів технічних напрямів навчання / О. О. Азюковський, Ю. М. Пазиніч // Матеріали конференції «Управління якістю підготовки кадрів з вищою освітою через удосконалення процедур ліцензування, акредитації та рейтингування». – 2012. – Збірник матеріалів конференції – С. 5–8.
2. Артищева Е. К., Брызгалова С. И. Неуспеваемость в вузе с точки зрения выпускников-дипломантов / Е. К. Артищева, С. И. Брызгалова // Вестник балтийского федерального университета им. Канта. – 2012. – № 11. – С. 19–28.
3. Гельмонт А. М. Мотивация учебной деятельности студентов и академическая успеваемость в вузе / А. М. Гельмонт // Вопросы методики преподавания в вузе. – 2003. – Вып. 5. – С. 8–20.
4. Корнієнко О. П. Причини неуспішності студентів та шляхи їх подолання / О. П. Корнієнко // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ru.calameo.com/read/003412588737eda08b900>.
5. Николаева Е. А. Неуспевающие студенты как психолого-педагогическая проблема / Е. А. Николаева // Молодой учёный. – 2015. – № 3 (83). – С. 824–827.
6. Шарипов Ф. В. Педагогика и психология высшей школы / Ф. В. Шарипов // Учебное пособие. – М., 2012. – 440 с.

A. B. Колесник

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ЯК ЕЛЕМЕНТ ОСВІТИ У ВИМІРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Документи є засобом здійснення суспільної діяльності і важливим підґрунтям функціонування суспільства. Усі рішення, які приймаються в організаціях і установах фіксуються у документах, соціальні потреби громадян задовольняються через документальне оформлення. Тому можна говорити, що знання документів та їхніх функцій перетворюється у необхідність як для конкретної особи, так і для сталого розвитку суспільства в цілому.

У цьому аспекті документознавство є необхідною складовою підготовки фахівців різних спеціальностей у вищих навчальних закладах. Правильне створення і використання документів – це відповідальне завдання кожного фахівця та показник його професійної компетентності.

Необхідність підготовки наукових кадрів із документознавства виявилась ще у 1960-х рр., проте до 2000-х років в Україні не існувало власної системи підготовки відповідних наукових кадрів [1, с.164]. Постановою президії Вищої атестаційної комісії України від 9 жовтня 2002 р. № 9-11/9 було затверджено паспорт спеціальності «Документознавство, архівознавство», згідно з яким документознавство й архівознавство – це галузь науки, що вивчає сутність, закономірності, засоби та форми функціонування документів і документоутворень в оперативному та архівному стані документально-інформаційних систем, інформаційних потоків, ресурсів і комунікацій.

Документознавство як галузь освіти охоплює всебічне вивчення документів. До навчальної програми зі спеціальності «Документознавство» входять дисципліни, які дають знання з: теоретичних та методологічних зasad документознавства й архівознавства; історії діловодної діяльності, керування документацією, організації документостворення, документообігу, роботи з документальними фондами; формування документальних комплексів і електронних ресурсів, їх інформаційного аналізу, методів та засобів документно-інформаційного

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ФІЛОСОФІЯ ТА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ.....	3
<i>Висоцька О.Є.</i> Педагогічні інновації в контексті викликів ХХІ століття	3
<i>Загрійчук І. Д.</i> Роль понятійного мислення в утвердженні принципів випереджаючої освіти.....	5
<i>Решетніченко А. В., Каневський А.Д.</i> Освітні механізми управління процесами розвитку суспільства.....	8
<i>Шабанова Ю.О.</i> Реформаторська педагогіка як концептуальна основа якісних змін в сучасній українській освіті.....	10
<i>Горчакова О.М., Кітов М.Г.</i> Філософія та когнітивні науки у вирішенні проблеми феномена свідомості.....	16
<i>Висоцький А.О.</i> Естетичні ідеї І. Канта як методологічне підґрунтя теорії дизайну	18
<i>Коляда І.Г.</i> Глобалізація як фактор трансформації освітніх систем.....	20
<i>Стежко З.В.</i> Проблеми взаємозв'язку філософії та науки в епоху постмодерну	22
<i>Суріна Г. Ю.</i> Кен Робінсон про зміну освітньої парадигми	25
<i>Харлаш Л. М.</i> Методологічні принципи феномену відкритої освіти	27
<i>Шабаєва Л.М.</i> Розвиток особистості в умовах комунікації: філософський аспект	29
<i>Шинкаренко В.В.</i> Історично-філософські основи патріотизму як духовної цінності суспільства	32
<i>Шишико І.А.</i> Мова як об'єкт - конструктор соціокультурної реальності	35
<i>Яшина О.М.</i> Естетичне виховання у просторі випереджаючої освіти	38
РОЗДІЛ 2. ВИЩА ОСВІТА: НОВІ СТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ. ОСВІТА ДОРОСЛИХ У ВИМІРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	41
<i>Березняков В.І., Лутаєва Т.В.</i> Педагогічні умови підготовки сімейних лікарів у системі післядипломної освіти.....	41
<i>Бондаренко О. І.</i> Дистанційна освіта у вищих навчальних закладах України	43
<i>Бочарова С.А.</i> Роль інтерактивних методів при вивченні іноземних мов	45
<i>Вяткін С.В., Микитчук Н.М.</i> Сценарії врегулювання конфлікту на Донбасі.....	47
<i>Глинська Н.С.</i> Освіта дорослих у вимірі сталого розвитку.....	48
<i>Дараган Г.М., Семеняк М.В.</i> Нові виклики вищої освіти.....	51
<i>Мироненко О.В., Фесенко О.В., Губа Ю.В., Кравченко Н.К.</i> Особливості виявлення неуспішності у студентів медичних вузів.....	52
<i>Колесник А. В.</i> Документознавство як елемент освіти у вимірі сталого розвитку.....	55
<i>Діденко Л.В., Кондрашова-Діденко В.І.</i> Виш-освіта: викладацькі ініціативи в опануванні навчальної дисципліни.....	57

Єфімова О.М., Жицька С.А. Умови формування комунікативних умінь курсантів в процесі вивчення іноземної мови у ВВНЗ.....	59
Завізіон В.Ф., Бондаренко І.М., Ходжус М.І., Машталер В.Є. «Шість капелюхів» раку. Гра як активна модель вивчення онкології	61
Кожем'якіна І.В. Особливості розвитку творчого потенціалу вчителя в умовах післядипломної освіти.....	63
Копонова І.І., Гарець В.І., Леонова Г.О., Шаторна В.Ф. Використання новітніх методів навчання і виховання при викладанні медичної біології	65
Корольова Л.В. Історичні передумови становлення системи підготовки викладачів іноземної мови в Румунії.....	68
Коршунов С.О., Агалаков В.С. Психологічний стан студентів на заняттях фізичної культури	70
Кришталь С.П. Практика освіти з досвіду робітничих факультетів УСРР (1920 - 1930 рр.).....	73
Кривчикова Г.В. Професійний розвиток вчителя початкової школи в умовах післядипломної педагогічної освіти.....	76
Крушинська Т.Ю., Степанський Д.О., Єгорова С.Ю. Тренінги з інфекційного контролю у підвищенні стандартів охорони здоров'я.....	78
Пилип Л.І. Освіта дорослих – територія успіху.....	81
Куревіна Т.В. Інноваційні методи навчання в системі вищої освіти	82
Попович О.І. Правова освіта в сучасному навчально-виховному просторі ДВНЗ I-II рівнів акредитації	85
Радионова Л.А., Радионова О.Н. Теория поколений и воспитательная работа в современном вузе.....	87
Миронюк Т.Ф., Суздалев П.Л., Логвиненко В.В., Завізіон В.Ф., Давлетова Н.А. Актуальные вопросы додипломной подготовки по медицинской радиологии.....	89
Савич А.В. Гуманитарный индекс современной образовательной парадигмы в техническом вузе.....	91
Сапожников С.В., Теплицька А.О. Професіоналізм майбутнього педагога: проблеми сьогодення.....	93
Пічурін В.В. Зміст психофізичної підготовки студентів спеціальностей «Електричний транспорт», «Електромеханічні системи автоматизації та електропривід» у фізичному вихованні.....	96
Родіонова В.В., Коваленко О.М., Глинняна Л.А., Хмель О.С. Інтерактивні технології в організації роботи студентів при навчанні на циклі «Професійні хвороби».....	98
Суздалев П.Л., Бондаренко І.М., Кислиціна В.С., Миронюк Т.Ф., Логвиненко В.В., Завізіон В.Ф., Дмитренко К.О. Актуальні питання підготовки іноземних студентів з радіології у Дніпропетровській медичній академії	100
Хмельникова Л.І., Подплетня О.А. Інноваційні та традиційні методи	

при викладанні хімічних дисциплін студентам-провізорам.....	101
Ткач О.В. Дисципліни документознавчого циклу в структурі сучасного освітнього процесу.....	103
РОЗДІЛ 3. ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ МОДЕЛІ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ.....	106
Богуславська Л.Г. Дисципліна «Риторика» в контексті підготовки фахівців з інформаційної діяльності.....	106
Бурлука О.В. Самоосвіта особистості в сучасному освітньому просторі	108
Висоцький О.Ю. Стратегії фокусування та дефокусування уваги як інструменти пропаганди	110
Рогова О.Г. Аксіостратегічні аспекти модернізації освіти для сталого розвитку	113
Бондаренко Н.П. Роль дидактичного матеріалу з мнемотехніки у розвитку образної пам'яті молодших школярів.....	115
Бойко С.М. Дослідження етнокультурного аспекту сучасної вітчизняної освіти засобами українознавства	118
Гонтар Д.А. Використання елементів народної педагогіки на уроках історії у контексті розвитку навичок критичного мислення школяра.....	123
Горяна С. Є. Формування культури спілкування як одна з важливих проблем навчання рідної мови	126
Граховська С.А., Кабишова Н.О. розвиток духовної та світоглядної культури особистості учня початкової школи	128
Гудзь Ю.С. Формування духовно-моральних якостей школяра в сучасних умовах при викладанні курсу «Християнська етика».....	130
Команда О.Є. Особливості навчання англійської мови молодших школярів згідно концепції «Нова українська школа».....	133
Кондратенко М.О. Використання мнемотехнічних прийомів у початковій школі	135
Лисоколенко Т. В. Духовність як підґрунтя успішної соціалізації особистості громадянського суспільства.....	138
Мальована М. В. Освітні стратегії розвитку духовної та світоглядної культури особистості.....	140
Матвійчук О.Б. Педагогіка культури в родині (за творами Ш.О. Амонашвілі)	142
Мотуз Т.В. Інклюзивна освіта як перспективний напрям формування толерантності у закладах загальної середньої освіти	144
Перепелюк І.В. Розробка ефективної моделі учнівсько-вчительсько-батьківської взаємодії, спрямованої на духовно-моральне зростання особистості	147
Прокоф'єва М.О. Формування комунікативної компетентності як чинник успішного розвитку духовної культури шкільної юності	149
Руда Г.С. Гра як основний вид діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва.....	151

Степаненко Т.О. Створення системи розвитку духовно-моральної особистості в навчальному закладі (з досвіду роботи)	154
Стефіна Н. В. Дослідження постаті М.Д. Леонтовича у ХХ столітті: теоретичні аспекти.....	156
Сурело Є.А. Духовно-моральні цінності як складова розвитку особистості громадянського суспільства.....	159
Улько О.В. Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами у навчальному закладі.....	161
Чорноморець Є.М. Педагогічна роль словесних образів за Максимом Словідником.....	164
Острянский Н.П. О модернизации термина «духовность» как камне гуманитарного преткновения.....	165
Щербак В.М. Шляхи формування громадської думки щодо підтримки військово-політичних відносин між Україною і НАТО	169
РОЗДІЛ 4. ГЕНДЕРНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ СУЧASNIX OSVITNIX PROCESIV.....	171
Аверіна А.В. Диференційні прояви гендерного виховання в розвивально-виховних освітніх процесах дошкільників	171
Бойко Ю.В. Гендерне виховання в контексті сучасної освіти в ЗДО.....	174
Бублик В.В. Виховання гендерної рівності у дітей дошкільного віку	176
Гнатенко О.І. Гендерна освіта як напрям роботи соціального педагога	178
Говоруха В.І. Гендерна освіта та виховання молодших школярів.....	180
Кайко І.С. Гендерна соціалізація дітей дошкільного віку – актуальність сьогодення	182
Камінська О. С. «Всі однакі, як один» – про перспективи гендерної освіти	186
Карпець Г.П. Гендерний підхід до виховання молодших школярів	188
Семеряга О.В. Гендерне виховання дошкільників в контексті сучасних вимог освіти для сталого розвитку	190
Скиба А. Ю. Подолання гендерних стереотипів як передумова успішної гендерної соціалізації підлітка	195
Соколовська Т.В. Технології гендерного виховання школярів в контексті сучасних освітніх процесів.....	197
Стеблянко С.О. Взаємозв'язок гендерного виховання в початковій школі та родині	199
Умніхіна Д. І. Важливість та шляхи реалізації гендерної освіти в навчально-виховній системі загальноосвітньої школи	201
РОЗДІЛ 5. МЕДІАОСВІТА ТА УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-OSVITNIMI PROJEKTAMI V KONTEKSTI REFORMUVANЬ SUCHASNOЇ OSVITI.....	203
Бутурліна О.В. Дифузія інновацій: від STEM до STEAM	203
Аверин Д.И., Завизион В.Ф., Ходжусук М.И. Непрерывное медецинское образование студентов медиков за счет внедрения медиаресурсов	

в обучение	205
Воробйова А.А. Сутнісні характеристики мовної особистості старшокласників в умовах медіаосвіти.....	207
Дудник Р.О. Проблеми та перспективи впровадження медіаосвіти	210
Іванова С.І. вплив політичної ідеології на державну інформаційну політику КНР	212
Ісаак Т. В. Медіаосвіта та управління інформаційно-освітніми проектами в контексті реформувань сучасної освіти	214
Лимаренко В.І. Перспективи освітньої діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва в електронному середовищі	216
Коцюбинська В.В. Медіаосвіта на уроках географії в контексті випереджаючої освіти для сталого розвитку	220
Петрушина Л.І. Інтеграція медіаосвітніх технологій в освітній процес	222
Походецьва Л.О. Інтеграція медіаосвітніх технологій з предметами гуманітарного та художньо-естетичного циклу	224
Прокоп'єва Г.В. Створення інформаційно-освітнього середовища для мовленнєвого розвитку дошкільників-логопатів засобами ІКТ.....	227
Сухорукова А.Ф., Донська К.В. Медіаосвіта – шлях до формування соціальної компетентності молодшого школяра	229
Рубан О. І. Медіаосвіта та управління інформаційно-освітніми проектами в контексті реформування сучасної освіти	231
Шпиллякова С.О. Впровадження медіаосвітніх технологій як невід'ємна частина реформування та модернізації освіти	233
Hojoouj M.I., Zavizion V.F., Sharma S., Kingsley O. The Role of Media Resources in Higher Education Reform in Medicine.....	235
РОЗДІЛ 6. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ.....	237
Корогод Л.П. Спортивна культура особистості як феномен у науковому та освітньому просторі сучасної України: основні напрями дослідження	237
Вишняков В.М., Киреєв О.А., Грюкова В.В. Сучасні здоров'язберігаючі технології в системі вищої освіти.....	339
Городецький О.В. Здоровий спосіб життя як основа формування сталих перспектив суспільного розвитку.....	242
Коршунов С.О., Агалаков В.С. Розвиток фізичного виховання у ВНЗ України.....	244
Амельчева Н.Д. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти в КЗО «СЗШ №29» м.Дніпро.....	246
Базілевич А.М., Слободянік Г.І., Овсянников Д.О., Шаповал О.М. Коригуюча гімнастика та оздоровча гімнастика (східні оздоровчі системи) в гуртковій роботі ДОЕЦ Оболонського району міста Києва	248
Демчишина А.І. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти	249
Заболотня О.І. Здоров'язбережувальні технології в контексті сталого	

розвитку.....	251
Джесеря О. О. Самореалізація особистості в освітньому просторі школи – центру формування здоров'язберігаючого середовища	254
Зайцева О.В. Саногенне мислення як засіб збереження професійного здоров'я педагога	255
Захарченко Е.М. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти	258
Кисла Т.А. Особливості управління діяльністю загальноосвітнього навчального закладу інтернатного типу щодо впровадження здоров'язбережувальних технологій.....	260
Лаптийчук І.В. Використання здоров'язберігаючих освітніх технологій в системі випереджаючої освіти.....	262
Слободянік Г.І. Ми обираємо здоровий спосіб життя для нашої дитини (загальний огляд).....	264
Радова О.С., Лупір Н.І. вплив здоров'язберігаючих технологій на зміцнення здоров'я молодших школярів	266
Паровенко Н.Е. Організаційно-педагогічні умови впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітнє середовище закладів інтернатного типу	269
Третяк І.В. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти	271
Різник Л.П. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти	274
Сліпович Н.М. Пропаганда здорового способу життя на уроках математики в 5-6 класах.....	276
Шмигіна Н. Л. Школа сприяння здоров'ю - сучасна модель впровадження здоров'язберігаючих технологій в системі випереджаючої освіти	278
Шундрік О. В. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти	281
Шербакова Н.М. Формування здорового способу життя та розвиток творчого потенціалу вчителів та учнів у навчально -виховному процесі	283
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	286